

SEDMNÁCTÝ FRAGMENT SKLENĚNÉHO NÁRAMKU ZE SLIVÍNKA NA MLADOBOLESLAVSKU

Jiří Waldhauser

Pro studium keltské civilizace v Čechách je mnohdy přínosné dlouhodobé sledování latěnských lokalit. Na jaře roku 2012 amatérský archeolog Tomáš Gajdoš (Košátky čp. 43) našel po zhruba desetileté aktivitě během rutinní povrchové prospekce v poloze Slivínko 2 (obr. 1; cf. Waldhauser – Krásný 2006; Waldhauser 2007; týž 2009; týž 2010) již sedmnáctý zlomek modrého skleněného náramku (obr. 2). Jeho rozměry činí 23 × 11 × 6 mm, povrch je korodován, zbarvení tmavě modré kobaltového odstínu, výzdoba perličkováním na dvou žebrech. Jde o velmi rozšířený typ 13 s výskytem již v kostrových hrobech LT C1, další výrobou v LT C2 a zřejmě s dožíváním i v následujícím období (naposledy Venclová ed. 2008, 114–115, obr. 66).

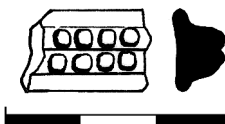
Právě typ 13 skleněných náramků s výzdobou vroubkovaných (perličkovaných) žeber představuje na lokalitě Slivínko 2 nejčastěji zastoupený druh tohoto skleněného šperku. Kvantitativně se jedná o pět kusů z celkových sedmnácti (přibližně 30 %), což je více, než dosahuje kvantitativní výskyt (vůbec nejpočetnějšího) typu 13 v rámci Čech, který představuje necelých 18 % (Venclová 1990, fig. 25).

„Oproti někdejší představě o relativní vzácnosti skleněných náramků mimo významnější sídliště se nyní ukazuje jejich běžný výskyt v Čechách“, proponovala nedávno specialistka na latěnské sklo (Venclová ed. 2008, 115). Zda tento názor platí také pro Slivínko 2, kde výskyt jediného typu 13 podstatně převyšuje „český“ průměr, by se dalo polemizovat. Geografický výskyt skleněných náramků v Čechách, mapovaný do roku 1990 ukázal pro území severně od Labe minimum nálezů, prakticky téměř absenci tohoto druhu keltského šperku (Venclová 1990, map 7). Je pozoruhodné, že vyšší výskyt náramků ze skla mezi tokem Jizery a Labe se kryje s frekvencí rotačních žernovů z křemenného porfyru s proveniencí u severočeského Oparna na Litoměřicku. Na východ od toku Jizery vystupují naopak nejčastěji znělcové žernovy s proveniencí na východočeské Kunětické hoře.

Doložený počet 17 skleněných náramků ze Slivínka 2 (a další z polohy Slivínko 3), třetí nejvyšší z jedné lokality v Čechách, znovu zaostruje archeologický pohled na strukturu keltského osídlení, kde v době posledního dvacetiletí, po intenzivní prospekci všeho druhu, máme co činit s mimořádnými sídly s málo objasněným zdrojem výskytu těchto skleněných předmětů. Sotva jde o mezeru v soustavné prospekci, neboť amatérský archeolog Tomáš Gajdoš věnoval téměř stejnou pozornost i jiným latěnským sídlištím.

Obr. 1. Slivínko. Poloha lokality na mapě ČR

Obr. 2. Slivínko. Fragment skleněného náramku

LITERATURA

Venclová, N. 1990: Prehistoric glass in Bohemia. Praha.

Venclová, N. ed. 2008: Archeologie pravěkých Čech 7. Doba latěnská. Praha.

- Waldhauser, J. 2007: Varia praehistorica z mladoboleslavského muzea, *Archeologie ve středních Čechách* 11, 355–361.
- Waldhauser, J. 2009: Další fragmenty laténských skleněných náramků ze středních Čech, *Archeologie ve středních Čechách* 13, 327–329.
- Waldhauser, J. 2010: Fragment skleněného náramku z fialového skla ze Slivínka na Mladoboleslavsku, *Archeologie ve středních Čechách* 14, 767–768.
- Waldhauser, J. – Krásný, F. 2006: Problémy doby laténské v Pojizeří. In: E. Drobejar – M. Lutovský (edd.), *Archeologie barbarů 2005*. Praha, 91–153.

DAS SIEBZEHNTE FRAGMENT EINES GLASARMBANDES AUS SLIVÍNKO IN DER REGION MLADÁ BOLESLAV

Die langzeitige Beobachtung von den latènezeitlichen Fundorten stellt häufig einen merkwürdigen Beitrag bei dem Studium der keltischen Zivilisation in Böhmen dar. Im Frühling des Jahres 2012 wurde schon das siebzehnte Bruchstück eines blauen Glasarmbandes im Verlaufe der Oberflächenprospektion unweit von Slivínko (cf. Waldhauser – Krásný 2006; Waldhauser 2007; 2009; 2010) entdeckt (Abb. 2). Es handelt sich um einen sehr verbreiteten Typ 13 mit dem Vorkommen bereits in den Körpergräbern der Stufe LT C1, mit der Fortsetzung der Erzeugung in der Stufe LT C2 und offenbar mit dem Ende seines Lebens in dem folgenden Zeitraum (zum letzten Mal Venclová ed. 2008, 114–115, Abb. 66).

Abb. 1. Slivínko. Die Lage von dem Fundort auf der Karte der Tschechischen Republik **Abb. 2.** Slivínko. Das Fragment eines Glasarmbandes